

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200007
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6016200007.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): F. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., zastúpený: Mgr. Iankom Troiakom, advokátom, so sídlom Dukelských hrdinov 34, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2015/024341-KA zo dňa 14. septembra 2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/2/2016-64a zo dňa 19. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/2/2016-64a zo dňa 19. mája 2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2015/024341-KA zo dňa 14. septembra 2015 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

A)

1. Rozhodnutím obce Selce, ako prvostupňového správneho orgánu, č. SK9900/2015/28-15369 zo dňa 15.07.2015 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“) na tom skutkovom základe, že sťažovateľ ako vlastník rodinného domu č. XX, na poz. parc. č. KN-C 29/3 v k.ú. P. uskutočňuje od roku 2012 do 06/2015 násypy a úpravy terénu na poz. parc. č. KN-E 25 v k.ú. P. vo vlastníctve L. Q., M. bez rozhodnutia stavebného úradu, čím mení sklon svahu, odtokové pomery na pozemku susediacom s miestnou komunikáciou na poz. parc. č. KN-C 1117/1, 1086/34 v k.ú. P. a ohrozuje bezpečnosť premávky na miestnej komunikácii, napriek predchádzajúcej výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu. Za tento priestupok uložil sťažovateľovi podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č.

50/1976 Zb. pokutu vo výške 200 €.

2. V rozhodnutí prvostupňový správny orgán uviedol, že dňa 01.04.2015 vydal pod č. j.: SK 9460/2015/28 výzvu orgánu štátneho stavebného dohľadu, ktorou vyzval sťažovateľa, aby terén na poz. parc. č. KN-C 25/2 v k.ú. P. uviedol do pôvodného stavu. Následnými obhliadkami poz. parc. č. KN-E 25 v k.ú. P. vykonanými orgánom štátneho stavebného dohľadu (posledná dňa 10.7.2015 - kolaudačné konanie SK 9837/2015/28) bolo zistené, že úpravy pozemku navázaním zeminy a odpadu zo stavby pokračujú, čím sa sklon terénu k miestnej komunikácii zväčšuje, odtokové pomery pozemku sa podstatne zmenili a hrozí aj zosun nezhutneného násypu na miestnu komunikáciu, ktorá okrem rodinných domov tvorí prístup k zdroju pitnej vody pre zásobovanie obce. Z obhliadok bola vyhotovená fotodokumentácia, ktorá jednoznačne preukazuje že úpravy terénu boli realizované aj v mesiaci júl 2015.

3. Pri prejednávaní priestupku sa sťažovateľ necítil byť vinný zo spáchania priestupku s odôvodnením, že sa jedná o úpravy terénu v okolí objektov stavby „Hospodársky dvor Selce“, na ktorú bolo vydané dodatočné stavebné povolenie obcou Selce, stavebným úradom obce dňa 16.6.2012 pod č. j. SK 541/2012/28. Stavebný úrad vykonanými obhliadkami, preštudovaním dostupných dokladov, ako aj prejednaním priestupku dospel k názoru, že vzhľadom k tomu, že obvinený z priestupku - sťažovateľ uskutočňoval úpravy terénu na pozemku vo vlastníctve L. Q., ktorá sa dlhodobo zdržiava mimo územia SR, bez predloženia jej súhlasu, pozemok nie je uvedený v predmetnom dodatočnom stavebnom povolení, obvinený zo spáchania priestupku výrazne zmenil tvar terénu ako aj odtokové pomery v území, jeho činnosť negatívne ovplyvňuje premávku na miestnej komunikácii, bola vina a naplnenie skutkovej podstaty spáchania priestupku podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. dostatočne preukázané. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie.

B)

4. Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. OU-BB-OVBP2-2015/024341-KA zo dňa 14.09.2015 zamietol odvolanie sťažovateľa ako neopodstatnené a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

5. V rozhodnutí uviedol, že na základe zákonných ustanovení (zákona č. 50/1976 Zb.) prvostupňový správny orgán správne postupoval, keď uznal sťažovateľa vinným zo spáchania priestupku a uložil mu pokutu za to, že ako stavebník začal realizovať úpravu terénu na pozemku parc. č. K-C 25/2 v k.ú. P., na ktorú je potrebné podľa § 39b ods. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. rozhodnutie o využívaní územia, bez takéhoto rozhodnutia.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2015/024341-KA zo dňa 14.09.2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil prvostupňové rozhodnutie obce Selce č. SK9900/2015/28-15369 zo dňa 15.07.2015, ktorým uznal sťažovateľa vinným zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb., na tom skutkovom základe, že sťažovateľ ako vlastník rodinného domu č. XX, na poz. parc. č. KN-C 29/3 v k.ú. P. uskutočňuje od roku 2012 do 06/2015 násypy a úpravy terénu na poz. parc. č. KN-E 25 v k.ú. P. vo vlastníctve L. Q., M. bez rozhodnutia stavebného úradu, čím mení sklon svahu, odtokové pomery na pozemku susediacom s miestnou komunikáciou na poz. parc. č. KN-C 1117/1, 1086/34 v k.ú. P. a ohrozuje bezpečnosť premávky na miestnej komunikácii, napriek predchádzajúcej výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu. Za tento priestupok uložil sťažovateľovi podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. pokutu vo výške 200 €.

7. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že podstatou stavebného konania je skutočnosť, že stavbu domu, prípadne jeho rekonštrukciu je možné legálne realizovať len na základe rozhodnutí vydaných v územnom, resp. stavebnom konaní. Prvým vyžadovaným rozhodnutím je územné

rozhodnutie, v ktorom stavebný úrad vymedzí územie na navrhovaný účel a určí podmienky, ktorými sa zabezpečia záujmy spoločnosti v území, najmä súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania, vecná a časová koordinácia jednotlivých stavieb a iných opatrení v území a predovšetkým starostlivosť o životné prostredie včítane architektonických a urbanistických hodnôt v území a rozhodne o námietkach účastníkov konania. V rozhodnutí o umiestnení stavby si v odôvodnených prípadoch stavebný úrad môže vyhradiť predloženie podrobnejších podkladov, projektovej dokumentácie alebo jej časti. Podľa nich môže dodatočne určiť ďalšie podmienky, ktoré sa musia zahrnúť do stavebného povolenia (§ 39 zákona č. 50/1976 Zb.). Rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia (§ 39a ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.). Rozhodnutím o využívaní územia sa povoľuje nové využívanie územia, určujú sa jeho podmienky a čas jeho platnosti (§ 39b ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.). Rozhodnutie o využívaní územia sa pritom okrem iného vyžaduje na vykonávanie terénnych úprav, ktorými sa podstatne mení územný systém ekologickej stability, vzhľad krajiny, využitie významných krajinných prvkov alebo odtokové pomery v území, najmä na výkop alebo zasypanie priekop, závažky, na násypy a meliorácie (§ 39b ods. 3 písm. a) zákon č. 50/1976 Zb.). Povoľenie stavebného úradu vyžadujú terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, pričom na terénne úpravy sa povolenie nevydáva, ak stavebný úrad v územnom rozhodnutí od jeho vydania upustil. Dokončenú stavbu, prípadne jej časť spôsobilú na samostatné užívanie alebo tú časť stavby, na ktorej sa vykonala zmena alebo udržiavacie práce, pokiaľ tieto stavby vyžadovali stavebné povolenie, možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia. Dokončené terénne úpravy, ťažobné a im podobné alebo s nimi súvisiace práce sa kolaudujú len v prípadoch, že to stavebný úrad určil pri ich povolení (§ 76 ods. 1, ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb.).

8. Podľa názoru krajského súdu z vyššie uvedeného vyplýva, že sťažovateľ realizoval terénne práce bez povolenia stavebného úradu. V tomto smere krajský súd zdôraznil, že sťažovateľ sám na pojednávaní uviedol, že „urobil určité vyrovňovanie, resp. úpravu terénu tak, že zeminu, ktorá bola vykopaná na mieste jeho stavby použil na vyrovnanie terénu. Zeminu nenaviezol, nedoviezol, ale použil zeminu zo svojej stavby a vyrovnal ňou len nerovnosti. Mal však zato, že sa nezmenili odtokové pomery na svahu a tieto úpravy nie je možné charakterizovať ako terénnu úpravu v zmysle Stavebného zákona“. Sťažovateľ však netvrdil, neargumentoval a ani nepreukázal, že na ním realizované práce bolo vydané povolenie stavebného úradu. V uvedenom smere nie je podľa názoru krajského súdu rozhodnutie správnych orgánov spochybnené (a teda, že na realizované práce nebolo vydané povolenie stavebného úradu), o to viac, že sťažovateľ ničím nepreukázal (a ani netvrdil), že stavebný úrad v územnom rozhodnutí od vydania stavebného povolenia na terénne úpravy upustil.

9. Sťažovateľ však namietal, že ním vykonané práce podľa predchádzajúceho odseku nemožno charakterizovať ako terénnu úpravu podľa Stavebného zákona. V intenciách § 39b ods. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. je terénnou úpravou taká úprava, ktorou sa podstatne mení územný systém ekologickej stability, vzhľad krajiny alebo odtokové pomery v území, najmä výkopy, zasypanie priekop, násypy a pod., stavebné povolenie vyžadujú také úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery (§ 71 ods. 1 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb.). Z charakteru stavebných činností je zrejmé, že bez terénnych úprav sa nezaobíde úprava akéhokoľvek pozemku, nakoľko sa nimi upravuje prírodný terén a povrch pozemku tak, aby sa dal čo najvhodnejšie využiť. Svahovitý terén pri rodinných domoch je potrebné upraviť, aby bolo možné ho využívať. V tomto smere je potrebné podľa názoru krajského súdu opätovne poukázať na prednes žalobcu na pojednávaní, ktorý uviedol, že „úpravy realizoval po dohode so susedkou, ktorá nemala prístup na svoj pozemok, len cez jeho pozemok a tak sa dohodli, že vyrovnajú tú časť jej pozemku spoločne, aby bol zabezpečený prístup k jej pozemku“. Krajský súd považoval za nepochybné, že došlo k realizácii prác, ktoré mali účel upraviť svahovitý terén (ako to vyplýva z fotodokumentácie) a to za účelom tvrdeným sťažovateľom. Krajský súd je názoru, že takúto úpravu terénu je nevyhnutne potrebné považovať za terénnu úpravu, ktorou sa nielen mení vzhľad prostredia ale aj odtokové pomery, nakoľko došlo k zvýšeniu, úprave terénu a jeho sklonu tak, aby bol možný prístup k susediacemu pozemku. Zároveň je z fotodokumentácie zrejmé, že vykonanými prácami došlo k vyrovnaniu nerovností stabilného svahovitého terénu navozením nezhutnenej zeminy zo stavby

žalobcu, ktorá po navezení nevytvárala dovtedajší stabilný dovtedajší charakter svahu, čím došlo aj k zmene odtokových pomerov. Tvrdenie sťažovateľa o tom, že k zmene odtokových pomerov môže dôjsť len zmenou povrchu na betónový alebo asfaltový, je podľa názoru krajského súdu nesprávne. Námieta sťažovateľa, že ním vykonané činnosti a práce nie sú terénnymi úpravami vyžadujúcimi povolenie stavebného úradu, je tak nedôvodná.

10. Námieta sťažovateľa, že vlastníci pozemkov, na ktorých boli realizované práce, neboli zo strany správneho orgánu o tom upozornení, nespôsobuje podľa názoru krajského súdu nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Z ustanovenia § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. vyplýva, že priestupku sa dopustí ten, kto uskutočňuje terénne úpravy, na ktoré je potrebné povolenie stavebného úradu. Z obsahu spisu a tvrdení sťažovateľa je však nesporné, že práce, ktoré prvostupňový správny orgán správne vyhodnotil ako terénne úpravy, realizoval sťažovateľ. Pre posúdenie jeho priestupkovej zodpovednosti tak nemá význam prípadná účasť alebo neúčasť ním uvádzaných vlastníkov susedných pozemkov (na ktorých boli tieto práce realizované) a ani ich prípadný súhlas alebo nesúhlas s takto realizovanými úpravami.

11. Krajský súd je názoru, že nemožno súhlasiť ani s tvrdením sťažovateľa o šikanóznom použití ustanovenia § 39b ods. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. a zasahovaniu do jeho práv postupom stavebného úradu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že vydanie územného rozhodnutia o využívaní územia je predpokladom pre následné povolenie stavebného úradu podľa § 71 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb., a to aj pri zmene, resp. rekonštrukcii stavby, pokiaľ žalobca mienil terénne úpravy realizovať. Skutočnosť, že sťažovateľ nepovažuje ním realizované činnosti za terénne úpravy, nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

12. Sťažovateľ tiež namietal, že mu neboli predložené žiadne dôkazy a ani svedecké výpovede. Sťažovateľ bol účastníkom správneho (priestupkového) konania a v priebehu celého správneho konania bolo oprávnený realizovať svoje práva ako účastníka konania, vrátane nahliadania do administratívneho spisu. Zo spisu nevyplýva existencia svedeckých výpovedí a je zrejme, na akých dôkazoch správny orgán založil svoje skutkové zistenia. Krajský súd tak dospel k názoru, že ani táto žalobná námieta nie je dôvodná.

13. Sťažovateľ tiež namietal nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 56 Správneho poriadku stavebným úradom, keď v rámci odvolacieho konania bol žiadaný o navrhnutie nových dôkazov. V tomto smere krajský súd zdôraznil, že uvedené ustanovenie sa aplikuje v prípade, pokiaľ účastníkom správneho konania je viac subjektov z dôvodu, aby o podaní odvolania a jeho obsahu mali vedomosť a mohli sa k nemu vyjadriť všetci účastníci konania. V prípade predmetného konania, vzhľadom k tomu, že účastníkom konania bol len sťažovateľ, nebolo potrebné ustanovenie § 56 Správneho poriadku aplikovať, prvostupňový správny orgán, ktorý postup podľa § 56 Správneho poriadku realizoval konal nad rámec ustanovení Správneho poriadku, nakoľko tento neukladá správny orgán povinnosť upovedomiť o podanom odvolaní a jeho obsahu účastníka konania, ktorý odvolanie podal. Táto skutočnosť však nezákonnosť napadnutého rozhodnutia nespôsobuje.

14. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktoré žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil vyplýva, že sťažovateľ mal násypy a úpravy terénu (terénne úpravy) realizovať v období od roku 2012 do júna 2015. Sťažovateľ s poukazom na ustanovenie § 20 zákona č. 372/1990 Zb. namietal, že jeho zodpovednosť za priestupok zanikla a priestupok nemožno prejednať, nakoľko od jeho spáchania uplynuli už dva roky. V tomto smere má krajský súd za to, že zo strany sťažovateľa išlo o pokračujúce konanie. Nakoľko pri správnom trestaní je potrebné analogicky použiť zásady trestania, tak ako sú uvedené v Trestnom poriadku, pre posúdenie zániku zodpovednosti za priestupok je potrebné zistiť moment, kedy konanie, majúce znaky priestupku, pokračovalo, resp. trvalo. Sťažovateľ v žalobe ani nenamietal skutkové zistenie stavebného úradu, že k realizácii úprav dochádzalo aj v roku 2015, konkrétne v júni 2015. Bez takejto argumentácie námieta sťažovateľa o zániku zodpovednosti za priestupok nemožno vyhodnotiť ako dôvodnú. Podľa názoru krajského súdu nie je rozhodujúce, v ktorom momente sťažovateľ úpravy vyhodnotené ako terénne úpravy začal realizovať, ale časové

obdobie, kedy jeho konanie naplňajúce znaky priestupku trvalo, resp. pokračovalo.

15. Pokiaľ sťažovateľ namietal neobjektívnosť žalovaného ako odvolacieho orgánu, ktorý nedoplnil spis o výpovede prípadných svedkov a ani nevykonal zistenie skutkového stavu krajský súd poukázal na obsah podaného odvolania, v ktorom sťažovateľ s rozhodnutím stavebného úradu nesúhlasil a považoval ho za nezákonné bez toho, aby navrhol doplnenie dokazovania, prípadne bez toho, aby poukázal na dôvody nesprávnosti, resp. nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu (a z napadnutého rozhodnutia iný postup žalovaného nevyplýva), skutočnosť, že ďalšie dokazovanie nevykonal a osvojil si závery prvostupňového správneho orgánu, sama o sebe podľa názoru krajského súdu nezákonnosť napadnutého rozhodnutia nespôsobuje.

16. Na námietku sťažovateľa z pojednávania, že pokiaľ došlo k naplaveniu zeminy na miestne komunikácie v blízkosti prác, ktoré vykonával on, tak došlo k naplaveniu zeminy aj v iných častiach obce a bolo to v dôsledku prívalových dažďov, o čom má svedčiť aj ním predložená dokumentácia, krajský súd uviedol, že takéto tvrdenie v žalobe uvedené nebolo. S prihliadnutím na skutkovú podstatu priestupku kladeného sťažovateľovi za vinu (uskutočnenie terénnych úprav a prác podľa zákona č. 50/1976 Zb., na ktoré je potrebné povolenie stavebného úradu, bez takéhoto povolenia alebo v rozpore s ním) toto tvrdenie sťažovateľa nemá vplyv na zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

17. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že sťažovateľovi ich náhradu nepriznal, pretože v konaní úspešný nebol.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

18. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť a to z dôvodu, že má za to, že krajský súd pri rozhodovaní o žalobe vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď napriek žalobcom viackrát uvádzaným nedostatkom napadnutých rozhodnutí stavebných úradov sa s týmito rozpormi nevysporiadal a svoje rozhodnutie s ohľadom na žalobcom tvrdené skutočnosti náležite neodôvodnil. Hlavne išlo o žalobcom uvádzanú skutočnosť ohľadom zákonom vyžadovaného stavebného povolenia na terénne úpravy, ak sa pri ich realizácii podstatne mení územný systém ekologickej stability, vzhľad krajiny, využitie významných krajinných prvkov alebo odtokové pomery v území, čo podľa názoru žalobcu v jeho prípade naplnené nebolo.

19. Navrhol, aby kasačný súd rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu zruší v celom rozsahu a vec mu vráti na ďalšie konanie.

B)

20. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že nesúhlasí s námietkami sťažovateľa a má za to, že krajský súd sa zistením skutkového stavu vecí podrobne zaoberal a v odôvodnení rozsudku pomerne rozsiahlo objasnil svoje rozhodnutie, a preto navrhol kasačnému súde, aby napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Žalovaný sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že úpravu terénu, ktorú vykonal sťažovateľ, je nevyhnutné považovať za terénnu úpravu, ktorou sa nielen mení vzhľad prostredia, ale aj odtokové pomery. Na takúto činnosť je potrebné povolenie príslušného stavebného úradu v zmysle ust. § 71 ods. 1 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

21. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 2 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel

k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.01.2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

22. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného o uložení pokuty za spáchaný priestupok, a preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 39b ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. rozhodnutím o využívaní územia sa povoľuje nové využívanie územia, určujú sa jeho podmienky a čas jeho platnosti.

Podľa § 39b ods. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. rozhodnutie o využívaní územia sa vyžaduje na vykonávanie terénnych úprav, ktorými sa podstatne mení územný systém ekologickej stability, vzhľad krajiny, využitie významných krajinných prvkov alebo odtokové pomery v území, najmä na výkop alebo zasypanie priekop, závlhky, na násypy a meliorácie.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. povolenie stavebného úradu vyžadujú, pokiaľ na to nie sú príslušné podľa osobitných predpisov iné orgány, terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery,

Podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. priestupku sa dopustí a pokutou do 10 000 Sk (331,93 €) sa potrestá ten, kto uskutočňuje terénne úpravy a práce podľa tohto zákona, na ktoré je potrebné povolenie stavebného úradu, bez takéhoto povolenia alebo v rozpore s ním.

Podľa § 105 ods. 7 zákona č. 50/1976 Zb. na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.

23. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je potrebné pre jeho nepreskúmateľnosť zrušiť.

24. Z pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že rozhodnutím obce Selce, ako prvostupňového správneho orgánu, č. SK9900/2015/28-15369 zo dňa 15.07.2015 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“) na tom skutkovom základe, že sťažovateľ ako vlastník rodinného domu č. XX, na poz. parc. č. KN-C 29/3 v k.ú. P. uskutočňuje od roku 2012 do 06/2015 násypy a úpravy terénu na poz. parc. č. KN-E 25 v k.ú. P. vo vlastníctve L. Q., M. bez rozhodnutia stavebného úradu, čím mení sklon svahu, odtokové pomery na pozemku susediacom s miestnou komunikáciou na poz. parc. č. KN-C 1117/1, 1086/34 v k.ú. P. a ohrozuje bezpečnosť premávky na miestnej komunikácii, napriek predchádzajúcej výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu. Za tento priestupok uložil sťažovateľovi podľa § 105 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. pokutu vo výške 200 €.

25. Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. OU-BB-OVBP2-2015/024341-KA zo dňa 14.09.2015 zamietol

odvolanie sťažovateľa ako neopodstatnené a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

26. Z hľadiska ustálenej súdnej praxe považuje kasačný súd za potrebné zdôrazniť, že výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade i evidencie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený s iným. Výrok rozhodnutia predstavuje najdôležitejšiu časť rozhodnutia, lebo sú v ňom určené konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania. Musí byť preto určitý a konkrétny, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo bolo predmetom správneho konania. V prípade, že správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, poruší tým ustanovenie § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/28/2007 zo dňa 6. marca 2008).

27. Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o priestupku musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nemohlo byť zameniteľné s iným konaním a tento záver má oporu priamo v ustanovení § 47 ods. 2 Správneho poriadku. Taktiež je potrebné uviesť, že záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie príslušného priestupku z hľadiska vecného, časového a miestneho plne korešponduje i s medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky, pretože i na rozhodovanie o priestupkoch je potrebné aplikovať požiadavky článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Z článku 6 ods. 1 Dohovoru vyplýva, že veci priestupkové a taktiež veci správnych deliktov je potrebné považovať v zmysle ustálenej štrasburskej judikatúry za veci, ktoré majú charakter konania o trestnom obvinení. Vo všetkých veciach, ktoré je možné subsumovať pod pojem „veci trestného charakteru“ musí mať osoba, proti ktorej sa vedie konanie možnosť domôcť sa práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 Dohovoru. Správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správny orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie).

28. Zákonná úprava je jednoznačná napr. pokiaľ ide o konanie o trestných činoch, pretože podľa trestného zákona musí výrok rozsudku presne označovať trestný čin, ktorého sa týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade i iných skutočností potrebných, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. U priestupkov je obdobná právna úprava a výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času jeho spáchania, vyslovenie viny, druh a výmeru sankcie. Pri iných správnych deliktoch takéto jednoznačné vymedzenie výroku rozhodnutia v právnej úprave nie je a odkazuje tu len na správny poriadok (§ 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.), teda vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je vyvoditeľný z ustanovenia § 47 ods. 2 Správneho poriadku. Rozhodnutie správneho orgánu o uložení pokuty vo výške 200 € je potrebné, vzhľadom na uvedené, považovať za rozhodnutie trestného charakteru a takýmto rozhodnutím je teda i rozhodnutie o priestupku, a preto je nevyhnutné vymedziť presne vo výrokovej časti, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. Takáto požiadavka podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to predovšetkým z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/238/2009 zo dňa 19. mája 2010).

29. Z uvedeného potom treba vyvodiť, že výrok rozhodnutia o postihu za priestupok musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade aj uvedenie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, podstatne poruší ustanovenie zákona o správnom konaní (§ 47 ods. 2 Správneho poriadku).

30. Vzhľadom na vyššie uvedené kasačný súd uvádza, že výrok rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu ako aj žalovaného nespĺňa požiadavky uvedené v ust. § 47 ods. 2 Správneho poriadku, a to, že neobsahuje konkrétne uvedenie času kedy malo prísť k spáchaniu priestupku. Vo výroku správnych rozhodnutí je totiž uvedený čas spáchania priestupku „...od roku 2012 do 06/2015...“ čo však podľa

názoru kasačného súdu nespĺňa požiadavky o určitosti, konkrétnosti a zrozumiteľnosti výroku rozhodnutia a zároveň vytvára pochybnosti o dobe protiprávnosti, čo má následne vplyv na premlčateľnosť priestupku ako aj na výšku uloženej pokuty. Z uvedených dôvodov je rozhodnutie prvostupňového ako i druhostupňového správneho orgánu v tejto časti výroku nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, čo je dôvod pre zrušenie napadnutého správneho rozhodnutia. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sž/66/1998 zo dňa 30. septembra 1998, ktorý uviedol, že „Výrok rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti účastníkov správneho konania. Musí v presnej, stručnej a úplnej formulácii vyjadriť záver správneho orgánu o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia. Požiadavku určitosti, presnosti a zrozumiteľnosti výroku treba dôsledne rešpektovať aj pri vydávaní rozhodnutia odvolacieho orgánu“.

31. Na okraj kasačný súd uvádza, že ukládanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených medziach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite odôvodnené (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/163/2010 zo dňa 2. júna 2011). Je tak zrejmé, že výška uloženej pokuty musí byť náležite odôvodnená.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno uzavrieť, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť výroku, čo odôvodňuje jeho zrušenie aj bez prihliadnutia na kasačné námietky uvedené v kasačnej sťažnosti.

33. Pokiaľ si teda krajský súd tieto vady napadnutého rozhodnutia žalovaného nevšimol, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 462 ods. 2 S.s.p. zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

34. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s ustanovením § 175 ods. 1 a 2 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

35. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.